

95. KÁROLYI MIHÁLY BÖLÖNI GYÖRGYHÖZ

(Párizs, 1948. január 2.)

Kedves Barátom,

A karácsonyi ünnepek és az újév alkalmából kifejezett szíves jókívánságaidat nagyon köszönöm és a magam, Feleségem és Judith leányom nevében is a legmelegebben viszonozom.

Mindnyájatok részére legszívélyesebb üdvözet!

PIM Bölöni-hagyaték V. 4321/37 (eredeti)

¹ A formális újévi üdvözet érdekessége, hogy Károlyi és Bölöniék között a formális jó viszony egészen Károlyi második emigrációjáig fennmaradt, noha az a szoros együttműködés, ami csaknem negyedszázadon át tartott köztük, Károlyi 1946-os hazatérésével teljesen megszűnt. Ennek oka egyikük memoárjából sem derül ki.

96. KÁROLYI MIHÁLY MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1948. január 5.)¹

Tisztelt Miniszter Úr, kedves Barátom,

Minden karácsonyi és újévi ajándék közül a legszebb a Te leveled volt. Bár túlzottan tartom a sok dicséretet, mégis jólesett, hogy értékeled párizsi munkámat. Ismételten hangsúlyoznom kell azonban, hogy mindaz, amit csinálunk, együttes munka eredménye, így a jelentések megszerkesztése is. Mindent tüzetesen megtárgyalunk és átbeszélünk, és kollektív szellemben végezzük munkánkat. Hiába a megfelelő irányítás, ha nincsenek jó munkatársak. Jó munkatársak nélkül nem tudtam volna megfelelő eredményeket elérni. Különösen ki akarom emelni Erős és Havas közreműködését. Mindketten értelmesen, tehetségesen és lelkesedéssel dolgoznak. Sokszor betegen is itt voltak. Nehéz napokon reggeltől késő estig a hivatalukban tartózkodtak, és a legtöbbször a hivatali idejükön kívül is a követség ügyeivel foglalkoznak.

Amint észrevehetted: jelentéseimben mindig tartózkodom az overstatementektől,² s inkább sötétebbre festem a helyzetet, hogysem illúziókat ébresszek. Úgy érzem, hogy befelé a kíméletlenségig őszintének kell lennünk, és olyképpen kell megszerkesztenünk a jelentéseket, hogy Ti odahaza a legrosszabbra is felkészülhessetek, mert mindig kisebb baj, ha valami jobb következik be, mint amikor derült égből csap le a villám.

Ismételten felhívom a figyelmedet arra, hogy a londoni követségtől semmiféle felvilágosítást, segítséget nem kapunk. Az angol politikai életre vonatkozó belső információkat itt kell beszereznem, holott azokat londoni kollégámtól kellene megkapnom. Egy másnak kellene dobnunk a labdát, hiszen a két ország ügyei sokszor egymásba fonódnak. Pl. semmit nem hallunk tőlük arról, hogy a Stafford Cripps-féle politikai irány menyire próbálja Angliát gazdaságilag az USA-tól függetleníteni, hogy mennyire ellenzik vagy nem ellenzik odaát a Marshall-terv bizonyos feltételeit; meddig mennek el az itteni Schuman-kormány támogatásában; mi Anglia álláspontja a De Gaulle-kérdésben; mi az álláspontja a különböző Labour-frakcióknak és politikusoknak; milyen befolyások érvényesülnek a Manchester Guardian, Times, New Statesman and Nation, Tribune és a többi fontos angol lap legújabb politikai irányjaiban stb.

Amikor a feleségem legutóbb Londonban járt, úgy vette észre, hogy londoni követésünk szerint amúgy sem lehet az angol politikába belefolyni, s úgy vélik: a legjobb, ha ölbe tett kézzel várnak, azaz semmit sem csinálnak. Ezt több-kevesebb nyíltsággal ki is mondták. Még azok is, akik eddig elégedetlenek voltak a követtel,³ „belátják”, hogy a